

at der nu er Udsigt til Gennemførelsen af denne lille, men ikke uvigtige, Reform i indeværende Rigsdagssamling.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Ændringsforslag Nr. 1, § 1, saaledes ændret, Ændringsforslag Nr. 2, § 2, saaledes ændret, §§ 3—5 samt

Lovforslagets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Endvidere foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov for Færøerne om Udskiftning.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4813; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 919).

Sagen sattes til Forhandling.

Effersøe: I Tilslutning til den højtærede Justitsministers Redegørelse ved Lovforslagets Fremsættelse skal jeg tillade mig at fremkomme med nogle Udtalelser.

Den i Bemærkningerne til Lovforslaget og af den højtærede Minister omtalte Kommission, den færøske Landbokommission, har med daværende Amtmand paa Færøerne C. Bærentsen som Formand udført et højt fortjenstfuldt Arbejde og har bl. a. indgaaende behandlet Spørgsmaalet om Udskiftning af Jord paa Færøerne. Da Kommissionen mente, at den gældende færøske Landboret var mangelfuld paa saa mange Punkter, at der ikke kunde fremsættes Forslag til en delvis Reform, tog den Lovgivningen i dens Helhed op til Gennemsyn og udarbejdede helt nye Forslag til Landbolove for Færøerne. Som Følge heraf er Arbejdet blevet ret omfattende. Resultatet af Kommissionens Virksomhed, der blev afsluttet den 25. Maj 1911, foreligger trykt i Form af Forslag og Betænkninger samt et Tillæg dertil, et meget grundigt, klart og i det hele taget fortrinligt Værk, som jeg kan anbefale Medlemmerne at gøre sig bekendt med. Værket findes i Rigsdagens Bibliotek. Der er udarbejdet 15 Lovforslag eller Lovudkast, som hvert for sig ledsages af udførlige Motiver; derhos Udkast til Oprettelse af Landbrugsskoler, Betænkning om Planteavlssforsøg og Betænkning om Kulbrydning paa Suderø. I Tillæget, som er særdeles interessant, findes en Mængde værdifulde Oplysninger. Af Indholdet skal jeg nævne: for det første Gengivelse af ældre Love og

Bestemmelser om Landboforhold paa Færøerne, for det andet et af Landfoged Lunddahl i 1843 udarbejdet Skrift om de færøske Landboforhold og for det tredje en Fremstilling af Ejendomsforholdene i Bygden Sand paa Færøerne af Amtmand C. Bærentsen. Om Landfoged Lunddahls Skrift udtaler Kommissionens Formand i et Forord, at det er nødvendigt for enhver, der vil sætte sig ind i færøsk Landboret, at kende dette. Den nævnte Fremstilling af Ejendomsforholdene i Bygden Sand er særdeles oplysende med Hensyn til Spørgsmaalet om Udskiftning. Den indeholder et af Generalstabens topografiske Afdeling udarbejdet Kort, som tydelig anskueliggør Ejendomsforholdene i Bygden. Man vil f. Eks. se, at en bestemt Ejers Del af Indmarken, som tilsammen udgør et Areal af 5 ha og 3 638 Kvadratmeter eller ca. 9⁵/₇ Td. Land, er splittet i 95 Parceller, til Dels beliggende langt fra hinanden.

Landbokommissionens Forslag og Betænkning blev af Justitsministeriet forelagt Lagtinget i 1911, og det var en Selvfølge, at disse omfattende og betydningsfulde Sager krævede en grundig Behandling i Tinget. Man rejste først Spørgsmaalet om Behandlingsmaaden, og der var en Del Stemning for at holde overordentlige Lagtingssamlinger alene til Behandling af Landbrugssagen, men Tanken herom blev opgivet af forskellige Grunde, efter min Anskuelse med Rette. I de første Aar blev Sagen undergivet en første Behandling i Lagtinget samt behandlet i Udvalg, men i 1914 kom Verdenskrigen, og de ved denne skabte alvorlige Forhold for Færøerne lagde længe Beslag paa Lagtingets Interesse og Arbejdseyne, hvorved Landbosagernes Behandling blev hemmet i flere Aar. Lagtinget har dog efterhaanden tilendebragt Behandlingen af 5 af Kommissionens Forslag, hvoriblandt de to, der findes opført paa det høje Landstings Dagsorden i Dag, og jeg haaber, at Lagtinget i en nærmere Fremtid ogsaa vil kunne tage Stilling til de øvrige Sager.

Efter disse Bemærkninger om den færøske Landbokommissions Arbejde skal jeg omtale det foreliggende Lovforslag om Udskiftning, samt hvad der staar i nærmere Forbindelse med dette.

Jordejendomsforholdene er paa Færøerne endnu af lignende Beskaffenhed, som de var hernede i ældre Tid, indtil Udskiftningen i det 18de Aarhundrede kom i Gang og ret snart blev gennemført i stor Udstrækning. Paa Generalstabens topografiske Afdelings udmærkede Kort over Færøerne vil man se, at Bebyggelserne (Bygderne) findes